

Mateusz Matejuk
Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach
Wydział Humanistyczny
ORCID 0000-0001-9297-6040

**Konferencja Naukowa „Przemiany w poglądach
na rzecz pamięci narodowej, patriotyzmu i szacunku
do osiągnięć minionych pokoleń”,
Kalisz, 14-15 listopada 2018 r.**

Konferencja naukowa z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości stanowiła podsumowanie Międzyuczelnianego Projektu Naukowo-Badawczego pt. „Przemiany w poglądach na rzecz pamięci narodowej, patriotyzmu i szacunku do osiągnięć minionych pokoleń”. Liderem projektu była Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu, w której to także zorganizowane zostały obrady. Inicjatywa ta wynikała z racji lokalizacji uczelni. Kalisz podczas pierwszej wojny światowej, w roku 1914 poniósł dotkliwe straty w wyniku bombardowań i powstałych w ich efekcie pożarów. Było to miejsce przetrzymywania osób internowanych oraz punkt, do którego udawali się żołnierze Legionów Józefa Piłsudskiego po kryzysie przysięgowym.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele 11 środowisk naukowych, jak: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie, Collegium Bobolanum w Warszawie, Społeczna Akademia Nauk w Łodzi, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie, Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku, Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa w Poznaniu i Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, a także Centralny Ośrodek Szkolenia Służby Więziennej.

Konferencja rozpoczęła się od obrad plenarnych, po których pracę rozpoczęły 4 równoległe panele. Głównym celem projektu badawczego, a zatem i konferencji, było wypracowanie odpowiedzi

na pytanie: jak na przestrzeni czasu od 11 listopada 1918 roku do chwili obecnej zmieniało się polskie społeczeństwo i państwo widziane przez pryzmat nauk teoretycznych i stosowanych? Harmonogram zaplanowany został na blisko 40 wystąpień. Szerokie spektrum uczestników pozwalało na uzyskanie ważnych konkluzji.

Uroczyste otwarcie konferencji zostało dokonane przez Jego Magnificencję Rektora PWSZ w Kaliszu, Andrzeja Wojtyłę. Obrady plenarne rozpoczął prof. dr hab. Bogdan Szulc z Akademii Sztuki Wojennej. W swoim wystąpieniu, zatytułowanym „Trudna droga do wolności”, wskazał warunki i wynikające z nich przeciwności, z jakim musieli zmierzyć się Polacy, podejmując działania mające na celu utworzenie niepodległego państwa. Następnie dr Robert Wawer z Collegium Bobolanum w Warszawie przedstawił temat „Niepodległość jako element dobra wspólnego”. Kolejne dwa wystąpienia obejmowały problematykę z zakresu nauk technicznych. Pierwsze z nich, o tytule „Od napędów mechanicznych do mechatronicznych – 100 lat polskiego przemysłu”, wygłosił dr hab. inż. Grzegorz Domek z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, drugie – „Polska amunicja w latach 1918-2018” – przedstawił ppłk dr inż. Wojciech Furmanek z Wojskowej Akademii Technicznej. Następnie istotne zagadnienie „Edukacja obronna jako narzędzie kształtowania postaw obywatelskich” przedstawił dr hab. Remigiusz Wiśniewski ze Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku. Niejako rozwinięciem tego tematu był wykład dr inż. Mariana Kryłowicza pt. „Rola szkolenia młodzieży i studentów w tworzeniu rezerw dla sił zbrojnych”. Obrady plenarne zakończyły się wystąpieniem prof. Jarosława Wołęjszo. Przedstawiciel Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Kaliszu zaprezentował temat „Wojska lądowe w systemie obronnym państwa – koncepcje, trendy, przyszłości”. Odniósł się on do roli poszczególnych jednostek organizacyjnych wojska podczas działań obronnych. Zwrócił uwagę na atuty i słabości wojsk lądowych RP w kontekście potencjalnych zagrożeń. Ponadto wskazane zostały potrzeby i ewentualne kierunki rozwoju, którego głównym celem byłoby zwiększenie potencjału obronnego.

Następnie obrady toczyły się w czterech panelach. Trwały one równolegle, a ich uczestników dobrano pod kątem wykształcenia, co

pozwoili na dopasowanie treści do słuchaczy. Panel A swoim wystąpieniem otworzył prof. Andrzej Polak. Przedstawił on sylwetkę generała Mieczysława Boruty-Spiechowicza, którego wyeksponował w trzech kategoriach „Żołnierz – Obywatel – Patriota”. W panelu zaprezentowane zostały między innymi tematy: „Zmienna historia w relacjach polsko-czeskich”, przedstawiony przez dr inż. Mirosława Żywiółowskiego z PWSZ w Koninie, czy „Historia polskiego ratownictwa wodnego”, który przybliżyła dr Iwona Michniewicz, reprezentująca PWSZ w Kaliszu. Panel zamknął wykład dr Grzegorza Grondysa ze Społecznej Akademii Nauk w Łodzi pt. „Decentralizacja władzy na przykładzie powołania straży miejskich (gminnych)”.

Panel B rozpoczęło wystąpienie dr inż. Erwina Przybysza z PWSZ w Kaliszu. Przedstawił on temat „Techniki RE i RP na przykładzie polskiej pozycji obronnej w 1939 roku”. Podczas panelu podjęte zostały między innymi kwestie: „Arytmetyka sił zbrojnych” (dr hab. Konrad Maślewicz – PWSZ w Kaliszu), „Internowanie legionistów polskich w obozie jenieckim w Szczypiornie 1917 roku” (mgr Mirosław Kuświk – PWSZ w Kaliszu) czy „Uwarunkowania rozwoju gospodarczego miasta Konin – Wybrane aspekty” (dr Karina Zawieja-Żurowska – PWSZ w Koninie). Ostatnim wystąpieniem tej części obrad był wykład mgr Adama Handke z Prokuratury Rejonowej w Kaliszu pt. „Przestępczość w Polsce po odzyskaniu niepodległości i transformacji systemowej. Podobieństwa i różnice”.

Panel C zaplanowany został jako panel studencki o tematyce przede wszystkim historycznej. Wystąpienia podczas niego prezentowane traktowały między innymi o „Roli kościoła katolickiego w procesie odbudowy państwa polskiego 1914-1918” (Michał Wodzicki – Collegium Babolanum) czy „Prototypach broni pancernej we wrześniu 1939 roku” (Dawid Świtoń, Szymon Zajac – PWSZ w Kaliszu).

Panel D poświęcony został aspektom bezpieczeństwa. W swoim wystąpieniu Anna Nowak z PWSZ w Kaliszu rozważała, czy „Strategia bezpieczeństwa narodowego jest potrzebą czy koniecznością”. Arina Wojtczak, reprezentująca tę samą uczelnię, zaprezentowała temat „Odrębność policji województwa śląskiego od struktur Policji Państwowej w II RP”. Ostatnie wystąpienie panelu należało do Aleksandra Prętnickiego, który przedstawił zagadnienie pt. „Prywatny sektor bezpieczeństwa w dwudziestoleciu międzywojennym i współcześnie”.

Należy zauważyć i jednocześnie podkreślić, iż tematyka konferencji była bardzo szeroka. Pozwoliła między innymi na podsumowanie wielu wydarzeń historycznych. Uczestnicy zwrócili uwagę na liczne przemiany, jakie zachodziły w Rzeczypospolitej i wszystkich sferach życia społecznego na przestrzeni lat. Wystąpienia zaakcentowały niekiedy mało znane osiągnięcia Polaków, co pozytywnie wpływa na świadomość społeczną w tej kwestii. Wiele wykładów pozwalało na wyciągnięcie wniosków z doświadczeń poprzednich pokoleń celem skorzystania z nich przy przewyciężaniu współczesnych wyzwań i redukcji zagrożeń. Konferencję należy ocenić bardzo pozytywnie. Otwartość i bogactwo poznawcze wielu poruszonych kwestii motywuje do stawiania kolejnych różnorodnych pytań. Warto podkreślić, iż podsumowaniem obrad jest monografia. To swoiste zwieńczenie Międzyuczelnianego Projektu Naukowo-Badawczego, wnoszące istotny wkład do nauki.